

Τα στατιστικά ως εργαλείο στην προώθηση και ανάδειξη αθλητών

Η είσοδος του επαγγελματισμού στο χώρο του μπάσκετ έχει επιβάλλει τους δικούς της όρους στο άθλημα. Οι εποχές που μπορούσε ένας αθλητής να φτάσει να αγωνίζεται σε υψηλές κατηγορίες χωρίς την κατάλληλη υποστήριξη έχουν παρέλθει ανεπιστρεπτή. Κοιτώντας σήμερα το χώρο του μπάσκετ είμαστε υποχρεωμένοι να εκσυγχρονίσουμε το βλέμμα μας και, όσο κι αν αυτό απογοητεύει, να παραμερίσουμε ρομαντικές αντιλήψεις και ερασιτεχνισμούς. Ακόμα περισσότερο, όταν νέοι άνθρωποι βασίζονται σε ειδικούς για την ατομική τους βελτίωση και ανέλιξη. Για να καταφέρει ένας αθλητής να αγωνιστεί σήμερα σε υψηλό επίπεδο πρέπει κάποιος να τον αναλάβει, να τον προπονήσει, να ασχοληθεί μαζί του, να εντοπίσει τις αδυναμίες του, να τον βελτιώσει, να τον «ποτίσει» μπάσκετ. Επιπλέον, κάποιος να τον εντοπίσει. Κάποιος να τον προωθήσει. Και βέβαια και ο ίδιος να είναι δεκτικός απέναντι στο άθλημα.

Ο εκσυγχρονισμός του μπάσκετ οδήγησε στην ανάπτυξη παράλληλων δραστηριοτήτων γύρω από αυτό. Στην περίπτωση ανάδειξης και προώθησης νέων αθλητών μιλάμε για εξειδικευμένους προπονητές, κυνηγούς ταλέντων και managers. Το coaching, το scouting και το management όπως τα γνωρίζουμε πια, εισήλθαν στο χώρο, και τα στατιστικά προήχθησαν από απλή καταγραφή επιδόσεων σε πολύτιμο εργαλείο για κάθε έναν από τους τομείς αυτούς.

Coaching-Training

Στόχος της ατομικής προπόνησης είναι η βελτιστοποίηση των επιδόσεων ενός αθλητή σε αγωνιστικό επίπεδο. Για να έχει ο προπονητής σαφή εικόνα της πορείας που ακολουθεί ένας νέος αθλητής υπό τις εντολές του, χρειάζεται τα στατιστικά του στοιχεία σε βάθος χρόνου, γιατί μόνο τα στατιστικά στοιχεία μπορούν να καταγράψουν σε μετρίσιμα μεγέθη τις επιδόσεις του. Μπορεί έτσι να διακρίνει δυνατά και αδύνατα σημεία, σημεία που έχει επιτευχθεί βελτίωση και σημεία που πρέπει να δουλέψει επισταμένα με στοχευμένες ασκήσεις.

Από τη μεριά του αθλητή οι απόψεις δίστανται για το αν θα πρέπει να έχει πρόσβαση στα στατιστικά του στοιχεία. Ιδίως ο νέος αθλητής, ο εν δυνάμει επαγγελματίας, συνήθως δεν έχει την ωριμότητα και την εμπειρία να διαχειριστεί το εργαλείο των στατιστικών προς όφελός του, κάτι που τελικά μπορεί να στραφεί εναντίον του. Στην ψυχολογία του νέου (και αυτό ισχύει και εξωαγωνιστικά) μία καταγεγραμμένη καλή επίδοση μπορεί να οδηγήσει στον εφησυχασμό και άρα στη στασιμότητα, ενώ μία κακή αξιολόγηση να επιφέρει αρνητισμό και παραίτηση.

Ο προπονητής (ή το προπονητικό επιτελείο) των νέων φερέλπιδων αθλητών οφείλει να είναι γυμναστής, δάσκαλος, ψυχολόγος και παιδαγωγός. Και είναι ως εκ τούτου στη διακριτική ευχέρεια του προπονητή να αποφασίζει αν, πότε και σε ποια στατιστικά στοιχεία μπορεί να έχει πρόσβαση ο αθλητής του,

προκειμένου αυτά να έχουν μόνο θετική επίδραση. Σε αυτή την περίπτωση του επαγγελματία προπονητή και του δεκτικού αθλητή αναμφίβολα τα στατιστικά στοιχεία είναι πολυτιμότεο εργαλείο στη βελτιστοποίηση των αγωνιστικών επιδόσεων.

Scouting

Ως scouting (ή κατασκοπεία) νοείται είτε η παρακολούθηση από εξειδικευμένα άτομα αντίπαλων ομάδων είτε η παρακολούθηση με στόχο την ανίχνευση νέων ταλέντων. Για μία ολοκληρωμένη κατασκοπεία τρία στοιχεία είναι απαραίτητα: Το βίντεο, τα στατιστικά και η προσωπική κρίση του scouter. Προφανώς και, κάθε ένα από τα παραπάνω έχει τη δική του ξεχωριστή σημασία στην κατασκοπεία. Χωρίς το βίντεο δεν υπάρχει η δυνατότητα αναπαραγωγής των φάσεων για να μεταφερθεί σε τρίτους ενδιαφερόμενους το ολοκληρωμένο προφίλ του υπό παρακολούθηση αθλητή. Χωρίς την προσωπική άποψη ο καθένας θα μπορούσε με μία κάμερα και μία καρτέλα στατιστικών να θεωρήσει εαυτόν scouter. Και βέβαια χωρίς τα στατιστικά οι επιδόσεις χάνονται με το σφύριγμα της λήξης.

Το «μάτι» του κατασκόπου συνοψίζοντας, σε συνδυασμό με το βίντεο και τα στατιστικά ενός αθλητή, αποτελούν το τρίπτυχο του ολοκληρωμένου scouting.

Management

Ο manager χρησιμοποιεί ακριβώς τα ίδια μέσα με τον scouter με σκοπό την προώθηση και προβολή του αθλητή. Η διαφορά είναι ότι ο manager ακολουθεί αντίστροφη πορεία. Ενώ δηλαδή ο scouter οδηγεί την ομάδα στον παίχτη, manager οδηγεί τον παίχτη στην ομάδα. Και αυτός είναι ο λόγος που ο manager σε αντίθεση με τον scouter θα χρησιμοποιήσει επιλεκτικά τόσο το βίντεο όσο και τα στατιστικά με στόχο τη βελτίωση της εικόνας του αθλητή που εκπροσωπεί. Παρ' όλο λοιπόν που η επιτυχία για τον manager ορίζεται περισσότερο με οικονομικά κριτήρια, τα μέσα που χρησιμοποιεί είναι τα ίδια. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι οι περισσότεροι managers ξεκίνησαν την καριέρα του από το scouting. Και αν το βίντεο μπορεί να χρησιμοποιηθεί επιλεκτικά τα στατιστικά είναι αδιάψευστο στοιχείο των επιδόσεων ενός αθλητή.